

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 39Pc/17/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2121205135
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivana Hauerlandová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2022:2121205135.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Ivanou Hauerlandovou, PhD. v právnej veci navrhovateľa: M. K., M.. XX.X.XXXX, Q. R. F. XXX, proti odporcovi: U. K., M.. XX.XX.XXXX, P.Á. E. XXX/X, W., zastúpený: JELENČÍK A PARTNERI advokátska kancelária, s.r.o. Tatranská 49, 841 06 Bratislava, IČO: 47 245 042, o určenie vyživovacej povinnosti, takto

rozhodol:

I. Návrh sa z a m i e t a.

II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ sa návrhom doručeným súdu dňa 03.09.2021 na tunajší súd domáhal určenia vyživovacej povinnosti vo výške 120,- Eur mesačne. Návrh odôvodnil tým, že sa narodil dňa 26.04.2002 z druhovského pomeru U. K. J. C. Ž.. Rozsudkom Okresného súdu Trnava sp. zn. 16P/55/2017 zo dňa 12.03.2019 bol zverený do osobnej starostlivosti otca a matka bola zaviazaná prispievať na jeho výživu vo výške 50,- Eur. Od jeho plnoletosti posielala matka výživné na jeho účet. Od januára tohto roku sa presťahoval do domácnosti matky. S otcom sa na výživnom nedohodol, pretože od jeho presťahovania sa k matke s otcom komunikuje minimálne, aj to cez SMS. Okrem výživného, ktoré posielala na účet sa o neho stará a zabezpečuje mu plnenie ďalších životných potrieb. Od 2018/2019 bol študentom P. G. Š. U. J. P. M. F. F. A., B.. Od školského roka 2021/2022 sa stáva študentom SOŠ obchodu a služieb Lomonosová2797/6 Trnava odbor kuchár. Okrem toho, že otec na neho neprispieva, ani sa nijakým iným spôsobom na starostlivosti o neho nepodieľa, nedialo sa tak ani v čase, keď s ním žil v spoločnej domácnosti. Otec má ešte vyživovaciu povinnosť k jeho mladšiemu bratovi R. K., M.. XX.XX.XXXX, ktorý bol rozhodnutím OSTT sp. zn. 12P/55/2020 zo dňa 19.10.2020 zverený do osobnej starostlivosti matky. Vyživovaciu povinnosť na maloletého R. má otec vo výške 50,- Eur a túto si riadne plní. Matka je poberateľkou prídavku na deti a bude poberateľkou daňového bonusu. Žiada, aby súd neodkladným opatrením nariadil prispievať na výživné svojho plnoletého dieťaťa M. K. sumou vo výške 100,- Eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľa.

2. Odporca vo vyjadrení zo dňa 14.12.2021 uviedol, že syn sa narodil 26.04.2002 z pomeru otca a Matky C. Ž.. Rozsudkom Okresného súdu Trnava sp. zn. 16P/55/2017 zo dňa 12.03.2019 bol zverený do jeho starostlivosti, matka bola zaviazaná prispievať synovi sumu 50,-EUR. Syn u ňo nebýva od 22.08.2021 z dôvodu predaja domu a ako sám uviedol, k matke sa presťahoval od Januára 2021. Má možnosť bývať u neho, čo následne odmietol a priklonil sa bývať s matkou. So synom nie je v žiadnom kontakte. Páchal trestnú činnosť podľa § 212 a § 208. Kradol fotopasce a vykradol rodinný dom. Podieľa sa na psychickom týraní mladšieho brata R. K.. Keď pracoval pre U. U. A. na víkendových zmenách, každý týždeň mu vykradol chladničku spolu s Pankáčmi, s ktorými sa stretáva doteraz. Bol mu odcudzený Notebook, riešené to bolo OR PZ Jaslovské Bohunice. Bol študentom P. poľnohospodárskej školy v A., odbor B..

Škola zistila podozrenie na drogy. Do školy nechodil, v 3.ročníku prepadol z 8mich predmetov, nepožiadala ani o vykonanie Reparátu. Momentálne nemá o ňom žiadne informácie, pretože mu vyslovene zakázal informovať sa všade o jeho osobe. Nemá žiadne informácie o tom, že navštevuje školu. Cca mesiac dozadu synovi zaplatil nové okuliare v sume cca 360,-EUR. Pred snúbenicou a mladším synom povedal, že chodí do práce a nie do školy. Teraz v súčasnej dobe nepracuje, stará sa o snúbenicinu deti: C. C. M..XX.XX.XXXX J. L. C. M..XX.XX.XXXX, I. L. V. C.Á. M..XX.XX.XXXX. Snúbenica je živiteľkou rodiny, jej mesačný príjem je 1000,- EUR. Doteraz sa o svojho syna vzorne staral a vychoval do dospelosti. Nakoľko je syn dospelý, kúpil mu cca mesiac dozadu nové okuliare v hodnote 360,-EUR. Nakoľko sa od jeho osoby dištancuje a nevydokladoval mu písomne, že navštevuje školu, žiada zamietnuť výživné. Ak navštevuje školu, doteraz sa o syna vzorne staral, navrhol dolnú hranicu v sume 40,-EUR mesačne, keďže syn pracuje. Žiadal preukázať, či navštevuje školu a matka platí výživné.

3. Odporca vo vyjadrení zo dňa 01.02.2022 uviedol, že po rozvode manželstva rodičov navrhovateľa, bol navrhovateľ zverený do osobnej starostlivosti otca, ktorý sa o neho riadne staral, avšak navrhovateľ dosiahnutím plnoletosti sa čím ďalej viac stával nezvládnuteľný, čo sa prejavovalo či už (i) voči samotnému otcovi, (ii) voči mladšiemu bratovi, (iii) voči učiteľom, (iv) užívaním drog, (v) záškoláctvom, (vi) páchaním trestnej činnosti a pod. Po dosiahnutí plnoletosti stratil otec akékoľvek oprávnenia voči navrhovateľovi, ktorý si odvtedy začal žiť „neviazaný“ život podľa vlastných skreslených predstáv. Pre účely tohto konania je podstatné, že otec riadne platil navrhovateľovi školu, v ktorej sa podľa vlastného výberu vzdelával - Stredná poľnohospodárska škola v Trnave, odbor kynológia, ktorú však nedokončil z dôvodov, že mu bolo zistené prechovávanie drog, krádež a prepadol z 8 predmetov. V súčasnosti pravdepodobne navštevuje inú strednú školu a to Strednú odbornú školu obchodu a služieb Trnava, odbor kuchár. Napriek záujmu otca o navrhovateľa mu vzhľadom na jeho plnoletosť škola nemôže uviesť nič o navrhovateľovi. Okrem trestnej činnosti voči tretím osobám sa navrhovateľ neštítal od cudziť ani otcovi jeho notebook či žiadať svoju starú matku (otcovu matku) 74-ročnú starobnú dôchodkyňu, aby mu šla ručiť za spotrebiteľský úver vo výške 10.000,-EUR. Podľa informácií, ktoré otec počul, tak navrhovateľ už dlhšiu dobu pracuje s mesačným príjmom cca 750,-EUR, pričom pracuje aj poobedné a nočné, čo sa má odzrkadľovať aj v jeho návštevnosti a (ne)prípravenosti v škole. V danej veci nemá v súčasnosti otec vyživovaciu povinnosť voči navrhovateľovi, pretože ten má schopnosť sa sám živiť, ktorú aj riadne realizuje tým, že je zamestnaný. Navrhol od Sociálnej poisťovne prehľad zamestnaní za poistenca - navrhovateľa. V prípade, ak by okresný súd dospel k záveru, že navrhovateľ nepracuje a zároveň, že ešte nie je schopný sa sám živiť, tak vzhľadom na jeho plnoletosť v spojení s jeho opakovaným, dlhodobým a závažným nezákonným a nemorálnym konaním, je tu ďalší zákonný dôvod pre ktorý mu nemožno priznať výživné a to pre rozpor s dobrými mravmi. Otec predložil výzvu OČTK, č. ORP-1001/JB-TT-2021 z 7. júla 2021 na prevzatie si svojho notebooku, ktorý mu navrhovateľ odcudzil. Otec inými dokumentami o trestnej činnosti navrhovateľa nedisponuje, ale má o nich informácie. Otec neodmieta podporovať svojho syna v zmysluplných činnostiach, ale za súčasného stavu dávať navrhovateľovi akékoľvek peniaze znamená jediné a to ho podporovať v jeho ľahkovážnom a nezodpovednom živote, čo otec odmieta o to viac, keď na vlastné oči vidí ako sa jeho syn - navrhovateľ za posledné roky zmenil a jeho vývoj sa uberá nesprávnym smerom. V danom prípade otec ani nevie na čo vlastne navrhovateľ potrebuje ďalšie peniaze, keď podľa otcových informácií navrhovateľ pracuje a dosahuje slušný mesačný príjem cca 750,-EUR netto. Za stavu, kedy navrhovateľ zarába, neplní si školské povinnosti, pácha trestnú činnosť a to dokonca aj voči samotnému otcovi, psychicky týra svojho mladšieho brata R., ktorý je tiež otcov syn a dokonca skúša nahovoriť svoju starú matku (otcovu matku), aby mu šla ručiť za pôžičku, ktorú by zo svojho starobného dôchodku ani nedokázala splácať a tak by reálne mohla prísť aj o svoje obydlie, nemožno spravodlivo požadovať po otcovi, aby platil svojmu plnoletému synovi výživné, pretože by to bolo v príkrom rozpore s dobrými mravmi. Z vyššie uvedených dôvodov nie sú splnené zákonné predpoklady na určenie povinnosti otca platiť navrhovateľovi výživné, otec je v súčasnosti nezamestnaný, pretože z dôvodu pandémie COVID-19 bolo potrebné zabezpečiť celodennú starostlivosť o maloleté deti (10 a 4 roky) jeho družky, a keďže dosahovala v práci vyšší príjem ako otec, tak sa z čisto ekonomických dôvodov dohodli, že bude pre nich výhodnejšie, ak zostane pracovať družka a nie otec. Za tohto objektívneho stavu dnes otec nedokáže platiť navrhovateľovi výživné ako požaduje a preto žiadal z dôvodov na strane otca ako aj absolútne nešpecifikovaných potrieb navrhovateľa, aby súd určil výživné na spodnej zákonnej hranici podľa § 62 ods. 3 zákona o rodine, t. j. vo výške 29,87 EUR mesačne. Otec skončil svoj pracovný pomer dohodou vzhľadom na potrebu osobnej starostlivosti o maloleté deti. Z uvedeného dôvodu si v súčasnosti prácu ani nehľadá. Otec žiaden príjem nemá, žije v spoločnej domácnosti so svojou družkou, z ktorej príjmu žijú, pričom otec sa stará o deti a domácnosť. V prípade, ak sa v konaní preukáže, že navrhovateľ pracuje, nechodí do školy alebo pácha trestnú

činnosť dokonca ešte aj priamo voči svojmu otcovi, tak každá z týchto skutočností predstavuje taký dôvod, ktorý návrh navrhovateľa na výživné od začiatku strana diskvalifikuje a to nie len právne, ale aj morálne, čoho si navrhovateľ ako osoba s plnou spôsobilosťou na právne úkony musí byť vedomý a preto by nebolo spravodlivé, aby za takéto bezdôvodné a šikanózne konanie navrhovateľa, musel otec niesť náklady svojho právneho zastúpenia, na ktoré má právo a to ešte zvlášť za jeho súčasnej nepriaznivej ekonomickej situácie.

4. Navrhovateľ na pojednávaní uviedol, že je študentom 2. ročníka, trieda 2.D, odbor kuchár, škola C. X, A.. Nastúpil priamo do 2. ročníka na základe toho, že vykonal rozdielové skúšky cez letné prázdniny v auguste 2021. Predtým navštevoval SOŠ odbor kynológ, chodil tam 3 roky. Je to 4- ročná škola. Táto škola ho nebavila, otec mu tam spravil hanbu, hovoril že berie drogy, že s tým obchoduje, že to predáva, že fajčí poza školu. Znamky na vysvedčení mal od 1-5. 3. ročník neukončil, neučil sa na písomky, neučil sa. Riaditeľovi povedal, že končí. Potom si dal žiadosť na C.u a ukončil to. Mal preskúšanie na konci 3. ročníka, nedostavil sa, pretože to chcel ukončiť. Na C.j je spokojný, majsterka povedala, že je šikovný, že mu to ide. Z praxe mal 2, to je odborný výcvik. Vymeškaných hodín má veľa preto, lebo bol často chorý, bol pozitívny, neospravedlnené hodiny preto, lebo si hľadal vlastnú prevádzku, momentálne má zmluvu od školy v reštaurácii Vo dvore v R.. Kým si nenájde vlastnú prevádzku, budú sa mu zbierať neospravedlnené hodiny. Zmluvu bude mať, každý druhý týždeň má prax, každý druhý týždeň chodí do školy. Prax má 7 hodín denne, nemá za to žiadnu odmenu a má za to neospravedlnené hodiny. Škola mu našla prax, chodil do Sachs, ale chcel niečo lepšie. V P. mal riadnu dochádzku, on chcel lepšie. Škola to umožňuje, ale musí si to nájsť sám. Do P. už nechodí, chcel niečo lepšie. V čase keď má mať prax, je doma a za to má neospravedlnené hodiny. Tento stav trvá 3 mesiace. Snažil sa nájsť lepšiu prevádzku, školu informoval, v ktorých hoteloch sa snažil nájsť pracovnú prax. Má dohodu o brigádnickej práci študentov, ide o administratívne práce, 15 hodín týždenne, mesačne zarobí 150-190,- eur. Notebook kupovali s ex pre neho, keď bol malý. Má problém s fotopascami, otec ho naviedol, aby to zobral a predal to. Pán Y. v tom nevystupoval. V noci pracuje piatky, aby mal aspoň tých 150,- eur, poobede pracuje 2,5 hodiny, nočná trvá od 22:00 hod do 03:00-04:00 hod ráno. Od 01.04. od 23.00 hod do 04:00 hod ráno. To je práca mimo školy, brigáda. Pracuje v kuriérskej službe SPS, od poobedia od 15:30 do 18:00 hod, ktorá patrí pod NPO holding. Mame prispieva 100,- eur na bývanie. Matka to nepýta, dáva jej to z dobrej vôle. Ide to na vodu, elektrinu, plyn, stravu. To čo zarobí, neprepije. To čo mu zostane, si našetrí a niečo kúpi. Má nové rifle, topánky boli v akcii 20,- eur a rifle 20,- eur. Je zdravý, má bežné výdavky. Fajčí cigarety, mesačne ho to vyjde 20,- eur. Od septembra má 305 vymeškaných hodín, z toho 93 neospravedlnených.

5. Odporca na pojednávaní s návrhom nesúhlasil. Má informácie od ex a mladšieho syna, ktorý má 16 rokov, že navrhovateľ pracuje celé poobedné a nočné, podľa informácií od navrhovateľa veľmi dobre zarobí, to bolo v októbri. Vyživovaciú povinnosť má voči navrhovateľovi a maloletému R., ktorému prispievam sumou 50,- eur mesačne. Doteraz pracoval v PSA Citroen na pozícii zamestnanec logistiky a to do 23.09.2021, skončil na vlastnú žiadosť. Príjem bol 800,- eur v čistom. V súčasnosti nepracuje, nie je vedený na úrade práce, zdravotné problémy nemá. Je v domácnosti, stará sa o domácnosť a pomáha so starostlivosťou o dve deti (L. X, C. XX) snúbenice V. C., M.. XX.XX.XXXX, ktorá má lepšiu príjem cca 1.000-1.100,- eur, je vedúca svojej smeny na železnici. Deti chodia do školy a škôlky do Q., časť U. Q., kde ich vozí každý deň. Bývajú F. W.. Svojho syna nenahováral na trestnú činnosť. Poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu Českej republiky II. US/2121/14, podľa ktorého dieťa nemá právo meniť školy.

6. Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa, odporcu a oboznámením sa s nasledovnými listinnými dôkazmi: Rozsudok Okresného súdu Trnava č. k. 16P/55/2017-185 zo dňa 06.03.2019, záznam SOŠ zo dňa 01.06.2021, výzva OR PZ v Trnava zo dňa 07.07.2021, dohoda o skončení pracovného pomeru zo dňa 23.09.2021, potvrdenie o návšteve školy zo dňa 28.01.2022, potvrdenie o ukončení štúdia zo dňa 14.02.2022, záznam pohovoru s plnoletým žiakom zo dňa 03.06.2021, dohoda o brigádnickej práci študentov zo dňa 14.06.2021, oznámenie a čestné vyhlásenie zo dňa 14.06.2021, dodatok k dohode o brigádnickej činnosti zo dňa 14.06.2021, lustrácie v SP a RT.

7. Súd nevykonal dokazovanie navrhnuté odporcom, keď navrhovateľ nemal záznam v registri trestov rešpektujúc tak princíp prezumpcie neviny, pričom štúdium a správanie navrhovateľa bolo preukázané inými dôkazmi, ktoré súd považoval aj z hľadiska hospodárnosti za dostatočné. Súpis známok

navrhovateľa z jednotlivých predmetov ako aj informácia o počte vymeškaných hodín neboli medzi účastníkmi sporné.

8. Navrhovateľ bol v čase predchádzajúcej úpravy zverený do starostlivosti odporcu, matka bola zaviazaná prispievať na jeho výživu sumou 50,- eur mesačne k rukám otca, tak ako to vyplýva z rozsudku Okresného súdu Trnava č.k. 16P/55/2017-185 zo dňa 06.03.2019.

9. Z potvrdenia o návšteve školy zo dňa 28.01.2022 vyplýva, že navrhovateľ je v školskom roku 2021/2022 žiakom II.D triedy v odbore kuchár.

10. Z potvrdenia o ukončení štúdia zo dňa 14.02.2022 vyplýva, že navrhovateľ študoval na SOŠ poľnohospodárstva a služieb na vidieku od 01.09.2018 do 31.08.2021 bez ukončenia štúdia vykonaním maturitnej skúšky.

11. Zo záznamu Strednej odbornej školy poľnohospodárskej a služieb na vidieku, S. X, A. zo dňa 01.06.2021 vyplýva, že dňa 27.05.2021 o 9:00 hod sa na základe predchádzajúceho telefonátu uskutočnilo v kancelárii RŠ osobné stretnutie s pánom K., G. M.. Dôvodom stretnutia bolo u M. podozrenie na porušenie Školského poriadku a zneužívanie omamných a návykových látok a nežiaduceho správania. Zamestnanci a vedenie školy niekoľko dní dozadu zistili, že na škole zrejme dochádza k nelegálnemu držaniu a užívaniu nepovolených látok. triedna učiteľka dostala informáciu, že M. sa minulý týždeň ospravedlnil z vyučovania z dôvodu nepohodlia z užitia omamnej látky a nie z dôvodu pretrvávajúcich žalúdočných ťažkostí a ponocovania. Na základe vyššie uvedených podozrení sa vedenie školy rozhodlo predvolať si M. D. v záujme ochrany nielen študentov, ale aj spomínaného žiaka. Z rodinnej anamnézy je známe, že M. rodičia sú rozvedení a žijú v oddelených domácnostiach. M. a jeho mladší brat boli súdnym rozhodnutím zverení do starostlivosti otca. Po dovŕšení plnoletosti vykazoval Nicolas ambivalentný vzťah k rodičom v rámci komunikácie so školou - určité obdobie nechcel, aby o jeho prospievaní v škole bola informovaná matka, neskôr zase otec. M. momentálne žije s (vraj) staršou priateľkou mimo dosahu rodičov. Rodičia vzájomne takmer nekomunikujú, panuje medzi nimi rezervovanosť. U. K. potvrdil, že u M. má niekoľko mesiacov istotu, že užíva zrejme nejakú látku ovplyvňujúcu správanie, pretože na ňom pozoruje zmeny. Okrem toho, že na jeseň ho v autobuse videl so skupinou kamarátov, ktorí mali záujem mu ponúkať alkohol, si uňho všimol viditeľné zmeny na koži v mieste rúk. O tejto skutočnosti na jeseň informoval aj triednu pani učiteľku. U. K. tiež zistil, že M. odcudzil niekoľko fotopascí poľovníkom, pričom tento odcudzený majetok predal pred areálom Školy (za 400 eur). M. vraj majiteľ odcudzených fotopascí neskôr fyzicky atakoval a na oddelení polície v Jaslovských Bohuniciach má byť zápis o tomto skutku v riešení. U. K. ďalej pokračoval, že M. sa údajne vlámal do domu k pánovi, ktorý mu sprostredkoval brigádu, pričom ako zábranu prekonal oplotenie pozemku a z domu odcudzil elektroniku (notebooky) a z motorového vozidla majiteľa príslušenstvo. M. sa okrem toho mal pod vplyvom alkoholu dobýjať do domu pána K. a vyhrážať sa mladšiemu bratovi a matke svojho otca s tým, že im zakazuje, aby nahlásili alebo verejne hovorili o jeho spôsobe obživy. Pri týchto vyhrážkach otec prítomný nebol, avšak poslal mu neskôr SMS správu, v ktorej ho vystríhal, že v prípade, že sa bude M. opäť vyhrážať rodine, tak si ho fyzicky podá. Na toto reagoval M. spôsobom, že otca nahlásil na polícii a ten musel zaplatiť peňažnú pokutu. Zamestnanci a vedenie školy informovali pána K., že v prípade, že M. vstúpi do areálu školy a budú mať podozrenie, že je intoxikovaný, bezodkladne privolajú policajnú hliadku a budú požadovať, aby sa M. podrobil testu na zistenie prítomnosti omamnej/psychotropnej látky v tele. V prípade kladného potvrdenia tohto testu bude škola postupovať podľa platného Školského poriadku, rozhodnutia pedagogickej rady a riaditeľa školy v súlade s platnou legislatívou. Bez dohľadu takej dospelé osoby nad žiakom, prípadne žiakmi strednej školy, ktorá má o ich skutočnej náplni realizovania sa počas voľného času vedomosť, sú mladí ľudia vystavení nástrahám rôznych situácií. Je nutné v spomínanej problematike podnietiť otvorený rozhovor so stranou žiakov. Na základe toho, že na škole s veľkou pravdepodobnosťou dochádza k výskytu nežiaducich sociálno-patologických javov, v rámci možných druhov prevencie a predchádzaniu riešenia dopadov a dôsledkov užívania a manipulácie s omamnými a psychotropnými látkami u študentov, navrhuje školský psychológ a špeciálny pedagóg navrhol prijať opatrenia.

12. Zo záznamu pohovoru s plnoletým žiakom zo dňa 03.06.2021 vyplýva, že napriek predošlému pohovoru so žiakom (11.3.2021), nedošlo k zlepšeniu dochádzky do školy, ani prospechu. Žiak má 28 neospravedlnených hodín - triedna učiteľka dáva návrh školskej pedagogickej rade na zníženie známku zo správania (podľa školského poriadku) na 4. stupeň - neuspokojivé. Žiak bol upovedomený o tom,

že ak bude neospravedlnená absencia pretrvávajúť i naďalej, pristúpia k podmienenému vylúčeniu zo školy (stačí ďalšia 1 neospravedlnená hodina). K zlepšeniu prospechu u menovaného taktiež nedošlo, naopak počet predmetov, z ktorých neprospeje sa zvýšil - ANJ, SAJ, UCT, CPV, LMP. Napriek tomu, že mu bola daná možnosť preskúšania, opakovane sa nedostavil bez ospravedlnenia. Keďže má škola dôvodné podozrenie na páchanie trestnej činnosti (krádeže) a užívanie zakázaných látok nedostáva u menovaného, čo potvrdil aj otec, priamo sa opýtali - žiak toto absolútne odmieta. Žiak bol dôrazne upozornený, že musí zlepšiť dochádzku, resp. ospravedlňovanie absencií - absenciu, o ktorej vie dopredu, musí nahlásiť triednej vopred, návšteva lekára, úradné záležitosti a pod. musia byť potvrdené pečiatkou na oficiálnom tlačive školy pre ospravedlňovanie - inak absencia nebude ospravedlnená, v prípade ďalšej neospravedlnenej absencie (stačí 1 hodina) bude nasledovať podmienené vylúčenie zo štúdia. Menovanému bolo odporúčané stretnutie a rozhovor so školskou psychologičkou Mgr. Q..

13. Z dohody o brigádnickej práci študentov zo dňa 14.06.2021 vyplýva, že navrhovateľ je zamestnaný v spoločnosti MPO holding, s.r.o. na vykonávanie administratívnych prác v rozsahu 15 hodín týždenne s odmenou 3,60 eur/hod. Z dodatku k dohode o brigádnickej činnosti zo dňa 14.06.2021 vyplýva, možnosť dlhodobej brigády (5 a viac dní). Z lustrácie v sociálnej poisťovni vyplýva príjem do 200 eur mesačne brutto u tohto zamestnávateľa, ako aj pracovný vzťah v spoločnosti HI Kongres Hotel Trnava s.r.o. od 22.09.2021.

14. Z výzvy OR PZ v Trnava zo dňa 07.07.2021 vyplýva, že odporca bol vyzvaný na prevzatie nooteboku zaisteného dňa 05.07.2021 navrhovateľovi.

15. Z dohody o skončení pracovného pomeru zo dňa 23.09.2021 vyplýva skončenie pracovného pomeru navrhovateľa dohodou v spoločnosti PCA Slovakia, s.r.o. dňom 23.09.2021.

16. Podľa § 62 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej ako „Zákon o rodine“) plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

17. R 23/2002: II. Pri riešení otázky, či vyživovacia povinnosť k maloletému dieťaťu nezanikla napr. v dôsledku toho, že oprávnená osoba je schopná sama sa živiť (§ 85 ods. 1 ZR; teraz § 62 ods. 1), nemožno vychádzať len z toho, že dieťa ukončilo základnú školskú dochádzku a nie je ani v učebnom pomere, pričom je dostatočne vyvinuté a práceschopné, ale za rozhodujúce treba považovať, či vzhľadom na konkrétne okolnosti má dieťa skutočne možnosť samo sa živiť.

18. R 74/1969: Schopnosť maloletého dieťaťa živiť sa samostatne nemožno posudzovať len so zreteľom na dosiahnutý vek a stupeň telesnej a duševnej vyspelosti, ale aj so zreteľom na to, ako je maloleté dieťa z mravného a charakterového hľadiska pripravené, najmä výchovným pôsobením rodičov, podieľať sa svojou činnosťou na spoločensky užitočnej práci.

19. II. ÚS (ČR) 2121/14:

V prípade rozhodování obecných soudů o vyživovací povinnosti je třeba přihlížet i k věku dítěte. Jakkoliv platí, že dosažení zletilosti dítěte nemá pro trvání vyživovací povinnosti hmotněprávní význam, je odlišná situace u nezletilého dítěte, které je s ohledem na stupeň svého fyzického a psychického vývoje a i podle právní úpravy zcela či převážně odkázáno na svoje rodiče, a dítěte zletilého, u něhož lze očekávat, že bude vyvíjet přiměřené úsilí směřující k tomu, aby se uživilo samo, nevyskytnou-li se samozřejmě okolnosti, které tomu zcela nebo částečně brání.

Touto okolností může být i studium zletilého dítěte na střední škole. V tomto případě se však obecné soudy musí pečlivě zabývat konkrétními okolnostmi každého případu a zejména účelností tohoto studia. Toto studium by totiž mělo sloužit k prohlubování předchozího vzdělání, na které zpravidla navazuje, resp. mělo by vést k lepším budoucím vyhlídkám na získávání prostředků pro své životní potřeby prací. Může samozřejmě nastat i případ, kdy toto další studium na studium předchozí přímo navazovat nebude, nicméně z konkrétních okolností bude zřejmé, že i tak je třeba preferovat zájem na zvýšení kvalifikace dítěte. Nemělo by však určitě jít o studium samoučelné, kterým by si vyživovaná osoba pouze „prodlužovala mládí“.

V konkrétním případě, kdy se nejedná o navazující studium, je tak třeba vážit, zda skutečně jde o racionální přípravu na budoucí povolání (tzn. např. zda na trhu práce je v daném regionu větší

šance uplatnení pro absolventy dané střední školy než pro vyučené osoby); jaké byly důvody, aby zletilé dítě studovalo placenou soukromou střední školu, a nikoliv podobně zaměřenou střední školu veřejnou (bezplatnou); zda aktuálně studovaná škola má odpovídající kvalitu (např. z hlediska uplatnění absolventů) a v neposlední řadě i to, zda se tomuto studiu věnuje s dostatečnou péčí, tedy zda nedosahuje nepřiměřeného množství absencí (rozumně vysvětlitelných a doložených) a zda dosažené studijní výsledky potvrzují jeho skutečný zájem o zvolený obor. Z hlediska úvah o výši výživného je pak namísto pečlivě posoudit rovněž to, jak velké časové nároky klade předmětné studium, tzn. zda např. vylučuje, aby vedle tohoto studia student pracoval alespoň příležitostně formou třeba brigád.

20. Podľa § 75 ods. 1 a 2 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

21. Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

22. Podľa § 55 CMP súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

23. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Systém vyživovacích povinností predstavuje mechanizmus, ktorý má v rámci blízkych príbuzenských vzťahov zabezpečiť, že žiadna osoba nezostane bez prostriedkov na výživu, pokiaľ je v možnostiach a schopnostiach blízkych príbuzných túto osobu živiť. Cieľom právnej úpravy je zabezpečiť výživu ekonomicky najslabšej skupine osôb spoločnosti - deťom. Oprávneným je dieťa ako potomok v 1. stupni. Z hmotnoprávneho hľadiska sa rozdiely medzi maloletým a plnoletým oprávneným odrazili napríklad v tom, že výživné na maloleté dieťa možno priznať aj vtedy, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi.

24. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči dieťaťu trvá, kým dieťa nie je schopné samo sa živiť. Kedy nastane takýto faktický stav, závisí od okolností konkrétneho prípadu, pričom medzi rozhodujúce faktory na strane dieťaťa patrí jeho vek, zdravotný stav, štúdium, schopnosť zamestnať sa, schopnosť vykonávať prácu, odôvodnené záujmy a potreby, majetkové pomery a pod.

25. Dieťa je schopné samo sa živiť vtedy, ak je schopné samostatne uspokojovať svoje potreby. Rozhodne však povinnosť rodičov živiť svoje dieťa netrvá, ak dieťa už ukončilo prípravu na povolanie, má primeraný zdravotný stav, existujú preň pracovné príležitosti, avšak dieťa o ne nemá záujem a z vlastnej vôle nepracuje. Na tieto prípady sa vyživovacia povinnosť rodičov nevzťahuje. Naopak - dieťaťu vzniká povinnosť tiež prispievať rodičom na úhradu spoločných potrieb rodiny, ak s rodičmi žije v spoločnej domácnosti (pozri vysvetlivky k ust. § 43 ods. 2), a to podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov.

26. Za schopnosti každého rodiča treba považovať jeho reálny zárobok, ktorý dosahuje v čase vyhlásenia rozhodnutia. Ak súd zistí, že rodič zmenil doterajšie zamestnanie za menej výhodné, musí skúmať, či sa tak stalo z dôležitého dôvodu (zdravotné dôvody, organizačné zmeny, zmena bydliska a pod.). V prípade, ak rodič stratil zamestnanie úplne, treba tiež skúmať, z akého dôvodu sa tak stalo. Ak sa preukáže, že k strate zamestnania rodič sám neprispel, môže súd stratu zohľadniť. R 27/1970: Pre posúdenie schopností a možností rodiča v zmysle ustanovenia § 96 ods. 1 ZR nie sú rozhodujúce jeho skutočné zárobkové (prípadne aj majetkové) pomery, ale jeho reálne zárobkové (prípadne aj majetkové) možnosti dané okrem iného jeho fyzickým stavom, nadaním, množstvom získaných vedomostí a pracovných skúseností a pod. Ak súd zistí, že rodič zmenil doterajšie zamestnanie za menej výhodné, starostlivo skúma, či sa tak stalo z dôležitého dôvodu (napr. zo zdravotných dôvodov, z dôvodu odchodu rodiča z funkcie, pre výkon ktorej nemá kvalifikáciu, z dôvodu organizačných zmien, zmeny bydliska); ak to tak nie je, vychádza z príjmov rodiča pred zmenou zamestnania.

27. Po nadobudnutí plnoletosti prichádza do úvahy vylúčenie aplikácie aj ustanovenia o minimálnom výživnom a to použitím § 75 ods. 2 (výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi). Hoci teda bude existovať povinnosť rodiča poskytnúť svojmu plnoletému dieťaťu aspoň minimálne výživné, nevzniká právo dieťaťa na výživné od rodiča. V takomto prípade súd nemôže založiť povinnosť plniť výživné pre rozpor s dobrými mravmi.

28. Právo oprávneného na výživné od povinného musí byť v súlade s dobrými mravmi. Skúma sa oprávnenie, nie povinnosť. To znamená, že podľa tohto ustanovenia nemožno priznať výživné len v prípade, ak pre to existujú dôvody na strane oprávneného. Pre prekážku rozporu s dobrými mravmi súd nemôže výživné priznať. Prekážku rozporu s dobrými mravmi netvorí okolnosť na strane povinného. Dobré mravy sú nepísané pravidlá slušnosti, ľudskosti, tolerance, poctivosti a dôvery, z ktorých v prvom rade vychádza písané právo. Nie sú presne definované a vychádzajú zo všeobecne akceptovaných mravných princípov prevažnej časti spoločnosti. Súd ich vždy posudzuje konkrétne v každom individuálnom prípade v kontexte konania účastníkov a súslednosti ich úkonov v čase a mieste. Z textu tohto ustanovenia sa dá vyvodiť, že jeho aplikácia je povinnosťou súdu („výživné nemožno priznať...“), na rozdiel od prípadu, ak by šlo len o právo súdu, ktoré by zákon vyjadril naopak slovami - „výživné možno nepriznať...“ . Ide o úplnú stratu nároku, preto nie je možné použiť toto ustanovenie ako modifikačný činiteľ a na jeho základe výšku požadovaného výživného primerane znížiť. Ak bolo právo na výživné priznané predtým, než nastali skutočnosti odôvodňujúce zánik nároku, môže povinný požiadať súd o zrušenie rozhodnutia v zmysle § 78.

29. Súd v súlade s nálezom Ústavného súdu Českej republiky II. ÚS 2121/14 prihliadol na vek navrhovateľa ako plnoletého dieťaťa, ktorý ako dvadsaťročný opätovne navštevuje druhý ročník strednej školy, odkázanosť na rodičov s poukazom na stupeň jeho fyzického a psychického vývoja, ako aj možnosť primeraného úsilia, ktoré od navrhovateľa možno požadovať smerujúce k tomu, aby sa sám uživil pri súčasnom skúmaní okolností brániacich záveru o tom, či navrhovateľ je alebo nie je schopný sám sa živiť.

30. Navrhovateľ tvrdil, že je študentom strednej školy, čo môže byť v zásade okolnosť brániaca záveru o neschopnosti sám sa živiť, no bolo nutné zaoberať sa konkrétnymi okolnosťami a účelnosťou tohto štúdia, ktoré by malo slúžiť k prehĺbovaniu predchádzajúceho vzdelania alebo viesť k zvyšovaniu kvalifikácie a lepšej práci.

31. Navrhovateľ študoval na SOŠ odbor kynológia od 01.09.2018 do 31.08.2021, kedy svojvoľne zanechal štúdium na strednej škole bez jej ukončenia maturitnou skúškou. Súd má za to, že navrhovateľ sa počas tohto obdobia dôsledne nepripravoval na budúce povolanie, vzhľadom na porušovanie školského poriadku, nedostatočnú dochádzku, prospech a správanie. Bol informovaný o možnosti podmieneného vylúčenia zo školy. Napriek tomu, že mu bola daná možnosť preskúšania, opakovane sa nedostavil bez ospravedlnenia. Napokon škola mala dôvodné podozrenie na páchanie trestnej činnosti (krádeže) a užívanie zakázaných látok. Navrhovateľ vo svojom výsluchu na pojednávaní pripustil schopnosť uspieť na skúškach (vykonal rozdielové skúšky cez letné prázdniny v auguste 2021), na druhej strane uznal, že 3. ročník SOŠ neukončil, neučil sa, povedal, že končí, mal preskúšanie na konci 3. ročníka, nedostavil sa, pretože to chcel ukončiť.

32. Súd konštatuje, že navrhovateľ sa aj na v poradí druhej strednej škole rovnakého stupňa nepripravuje riadne na budúce povolanie a teda nejde o racionálnu prípravu na budúce povolanie, ktoré by viedlo k lepšej práci. V prípade študijného odboru navrhovateľa 6445H kuchár (č.l. 30) ide podľa Slovenského kvalifikačného rámca (SKKR) a európskeho kvalifikačného rámca (EKR) o úroveň SKKR/EKR 3, čo je stredné odborné vzdelanie bez maturity s výučným listom alebo stredné odborné vzdelanie bez maturity a výučného listu, zatiaľ čo pri študijnom odbore kynológia ide o úroveň 4, teda úplné stredné odborné vzdelanie s maturitou a výučným listom alebo úplné stredné odborné vzdelanie s maturitou bez výučného listu, ktorý je navyše možné študovať aj na úrovni 6 na vysokej škole (<https://www.minedu.sk/18673-sk-studijne-a-ucebne-odbory-sauo/>).

33. Nebolo sporným, že navrhovateľ má od septembra 2021 až 305 vymeškaných hodín, z toho 93 neospravedlnených. Napriek tomu, že majsterka povedala, že je šikovný, že mu to ide, z praxe mal 2, má veľa vymeškaných hodín a túto prax svojvoľne nevykonáva z dôvodu, že chce niečo lepšie a tak súd konštatuje, že navrhovateľ je schopný sám sa živiť, keď bez náležitého odôvodnenia neabsolvuje

povinnú prax, ktorá nie je samoučelná a má slúžiť na prípravu na budúce povolanie. Dôvod, že „chce niečo lepšie“ neobstojí. Súd konštatuje, že navrhovateľ počas tohto obdobia môže riadne pracovať a počas obdobia, kedy sa riadne nepripravuje na budúce povolanie mu nárok na výživné od otca zo zákona nepatrí. Navrhovateľ tvrdil, že má dohodu o brigádnickej práci študentov, ide o administratívne práce, 15 hodín týždenne, mesačne zarobí 150-190,- eur, poobede pracuje 2,5 hodiny, pracuje v kuriérskej službe SPS, od poobedia od 15:30 do 18:00 hod, ktorá patrí pod NPO holding. Súčasne uviedol, že pracuje v noci piatky, nočná trvá od 22:00 hod do 03:00-04:00 hod ráno, od 01.04. od 23.00 hod do 04:00 hod ráno. Má to byť práca mimo školy, brigáda, zmluvu, ani príjem z tejto brigády nepreukázal. Takisto uviedol, že matke prispieva 100,- eur na bývanie, vodu, elektrinu, plyn, stravu, čo býva obvyklé skôr v prípade, keď je plnoletý schopný sám sa živiť a výživné mu nepatrí. V prípade, že plnoletý nie je schopný sám sa živiť, naopak rodič prispieva plnoletému na výživné a nie naopak, a zvyčajne tak nemá ani na cigarety.

34. Navrhovateľ žiadal určenie vyživovacej povinnosti, no súd dospel k záveru, že s poukazom na záver o možnosti navrhovateľa samého sa živiť, tomuto návrhu nemožno vyhovieť a preto ho vo výroku I. rozsudku zamietol.

35. Súd súčasne konštatuje, že ak by súd nedospel k vyššie uvedenému záveru, že navrhovateľ je schopný sa sám živiť, by mohol byť daný aj dôvod pre nepriznanie výživného podľa § 75 ods. 2 Zákona o rodine pre rozpor s dobrými mravmi, keď vykonaným dokazovaním boli preukázané podozrenia z protispoločenskej činnosti, škola mala dôvodné podozrenie na páchanie trestnej činnosti (krádeže) - č.l. 15-16, 27, 32 a užívanie zakázaných látok, zamestnanci a vedenie školy zistili, že na škole zrejme dochádza k nelegálnemu držaniu a užívaniu nepovolených látok - č.l. 15-16 a 32, čo súčasne prispelo k záveru o schopnosti navrhovateľa samého sa živiť.

36. Súd iba okrajovo, bez toho, že by to malo vplyv na jeho rozhodnutie, dodáva, že oproti predchádzajúcej úprave, keď odporca plnil vyživovaciu povinnosť k navrhovateľovi počas jeho zverenia odporcovi, došlo k zmene na strane odporcu, ktorý od 23.09.2021 nepracuje, je bez príjmu, dôvody skončenia pracovného pomeru súd nevyhodnocoval, keď dospel k záveru, že navrhovateľ je schopný sa živiť. Nebolo sporné, že odporca má ešte vyživovaciu povinnosť k Dávidovi Cuninkovi, nar. 24.02.2006, ktorý bol rozhodnutím Okresného súdu Trnava sp. zn. 12P/55/2020 zo dňa 19.10.2020 zverený do osobnej starostlivosti matky, ktorému odporca prispieva na výživu sumou 50 Eur mesačne.

37. O náhrade trov konania účastníkov rozhodol súd v zmysle § 52 CMP, keď vo výroku III. rozsudku rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko v mimosporových konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania a účastníci v nich znášajú vlastné trovy tak, ako im vznikli. Navrhovateľ žiadal priznanie trov podľa § 55 zákona o rodine, kedy súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

38. V konaniach podľa Civilného mimosporového poriadku platí, že každý z účastníkov si platí trovy konania sám a žiaden z nich nemá ani nárok na ich náhradu od iného účastníka. V týchto konaniach, v dôsledku verejného záujmu, ktorý je prítomný v prevažnom okruhu týchto vecí, nie je možné uplatňovať ani sankčnú funkciu trov konania, ktorá by sa mala pomeriavať v súlade so zásadou úspechu. Aj prípadnému navrhovateľovi, pokiaľ sa konanie začalo na návrh, nemožno klásť na ťarchu, pokiaľ konanie vyvolal, hoci si nebol úplne istý, či súd jeho návrhu vyhovie.

39. V danom prípade sa navrhovateľ mohol pri podaní návrhu domnievať, že jeho evidencia ako študenta postačuje na priznanie výživného, aj z jeho výsluchu vyplývalo jeho vlastné presvedčenie o tom, že jeho príprava na budúce povolanie je riadna, hoci vykonaným dokazovaním s poukazom na jeho prospech, absenciu a svojvôľu pri reparačoch a zmenách školy, bol preukázaný opak. Na začiatku konania nebolo možné predvídať, aké skutočnosti vyjdú počas konania najavo, keď navrhovateľ tvrdil, že je študentom strednej školy.

40. Súd dodáva, že odporcu nezaťažuje ani povinnosť zaplatiť súdny poplatok, keď konanie je ex lege oslobodené od súdneho poplatku. Pokiaľ ide o trovy právneho zastúpenia, hoci súd nespochybňuje právo odporcu na právnu pomoc, súčasne pri posudzovaní obsahu úkonov do zvolenia právneho zastúpenia sporu súd vychádzal z čl. 11 ods. 2 CSP, že každá fyzická osoba má rozumové schopnosti na úrovni priemerne spôsobilej osoby schopnej vnímať a posúdiť v styku so súdom zmysel a účel konania, ako i jazykové vyjadrenie právnych noriem obsiahnutých v tomto zákone, ako aj z toho, že jeho obranu

považoval za dostatočnú. Odporca si napokon musel byť vedomý aj ustanovenia § 52 CMP a len v skutku výnimočnej prípadnej aplikácie § 55 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava (§ 355 ods. 1 CSP).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona (zák. č. 233/1995 Z.z.).